

Projektets formål

Formålet med projektet er at skabe en udviklingsvej til at producere en større andel økologisk kød, som skiller sig væsentligt ud ved at have høj kød- og spisekvalitet samtidig med, at der stilles særlige krav til ikke-materielle kvaliteter, som tilsammen kan retfærdiggøre overfor forbrugeren, at de økologiske kødprodukter skal sælges til en merpris i forhold til mere konventionelt producerede kødprodukter.

Projektet medfinansierer VFL Økologis andel af de 3 OrganicRDD projekter SUMMER, NOCAST og PAROL.

Projektets aktiviteter**SUMMER:**

I 2013 blev der udarbejdet en plan for anden afgræsningssæson for 15 Dansk Holstein tyrekalve og 30 Dansk Holstein x Limousine krydsningstyre- og kviekalve. Kalvene er opdelt på tre behandlinger (DH tyre, krydsningskvier og krydsningstyre). Ved udbinding den 16. maj, og derefter hver fjerde uge i løbet af afgræsningssæsonen, blev der foretaget registreringer af græshøjden og indsamlet græsprøver til bestemmelse af foderværdi og botanisk sammensætning. Kalvenes foderforbrug, vægt og huld er registreret i løbet af vinterperioden, og kalvene blev vejjet ved udbinding og derefter yderligere fire gange ved foldskifte - inden de blev vejjet og slagtet i august og september måned ca. 17 mdr. gamle. Der blev udtaget blodprøver af alle dyr før udbinding og før slagting, og der er udtaget prøver fra slagtekroppene til analyser af kødkvalitet.

De opsamlede data er bearbejdet og gjort klar til beregninger og analyser. Beregningerne og analyserne samt formidling af resultaterne sker i foråret 2014. Der indsendes abstract til EAAP kongres.

VFL har bidraget med forsøgsplanlægning samt registrering og indsamling af græsdata.

NOCAST:*Udvikling af analysemetode:*

Der er i forbindelse med projektet blevet etableret en "high throughput" analysemetode ved Institut for Husdyrvidenskab, AU, til samtidig måling af androstenon og skatol i spæk.

Dyrkning:

Ved dyrkning har der været fokuseret på forskellige sorter af lupin, cikorie og jordskokker.

Fodring:

Udvalgte partier af de dyrkede afgrøder har været afprøvet i forsøg med grise.

Slagtevægt:

I forbindelse med forsøget med tildeling af cikorie (15 %) eller lupin (15 %) til slagtesvin blev der praktiseret 2 slagtevægte (75 og 95 kg). Også i dette forsøg blev det fundet, at en lavere slagtevægt reducerede androstenon i spæk, men påvirkede ikke skatol indholdet i spæk.

Management:

Der er gennemført forsøg i fem økologiske besætninger, der har til formål at udvikle det bedste management koncept for produktion af ukastrede hangrise i økologisk svineproduktion med minimering af risiko for ornelugt kombineret med høj dyrevelfærd og høj produktivitet. Betydningen af gruppestørrelse og grupperingsstrategi for grisenes velfærd vurderes ved adfældsobservationer baseret på systematiske videooptagelser samt kliniske vurderinger af skader og sår.

I forbindelse med forsøgene er der udviklet en tilsmudsningsskala til vurdering af hygiejne for den enkelte gris. Tilsmudsningen af de individuelt mærkede grise, blev vurderet fire gange i løbet af opvæksten, og denne vurdering knyttes sammen med deres risiko for ornelugt bestemt ved skatol og androstenon niveau ved slagting.

VFL har bidraget med formidling i form af videooptagelser til projektets hjemmeside, samt indgået i arbejdsgruppen omkring planlægning og afvikling af en international workshop, juni 2013, samt afledt artikel.

PAROL:

Langtidsoverlevelsen af æg på mark (for at optimere markrotationen):

Der er gennemført undersøgelser af tykskallede ægs overlevelse i marker.

Inaktivering af æg i strøelse (smittedreduktion):

Der er gennemført undersøgelser af, om tykskallede æg kan inaktiveres i strøelse, folde, gylle eller fast gødning.

Teste ny metode til biologisk inaktivering af æg (kitinnedbrydende mikrosvampe):

Der er gennemført laboratorietest af mikrosvampes nedbrydende effekt på tykskallede æg.

Optimering af parasitovervågning i besætningerne:

Der er indsamlet viden om nuværende praksis med hensyn til management.

VFL har bidraget med viden om nuværende praksis omkring gødnings-håndtering samt processer i gødningsstakke. Derudover - indgået i arbejdsgruppen omkring planlægning og afvikling af en international workshop, juni 2013, samt afledt artikel.

Projektets resultater

Summer:

De foreløbige resultater af dyrenes tilvækst i anden græsningssæson viser, at krydsningstyrene opnåede en gennemsnitlig tilvækst på 1.360 gram/dag, derefter fulgte Dansk Holstein tyre med 1.080 gram/dag og endelig krydsningskvierne med 850 gram/dag.

Beregninger og analyse af græsvækst, foderforbrug, produktionsøkonomi og kødkvalitet foretages og formidles i foråret 2014.

VFL bidrager med beregning af tilvækst, foderforbrug og produktionsøkonomi samt formidling af resultater.

NoCast:

Resultaterne fra projektet har vist, at mængden af grise der skal frasorteres på grund af for højt skatol indhold i spæk kan reduceres ved tilsætning af cikorie/jordkokker til fodret - eller fodre udelukkende med korn de sidste 4-7 dage inden slagting, mens mængden af grise der skal frasorteres som følge af for høje androstenon værdier, kan reduceres ved at slagte grisene ved en lavere slagtevægt. Som følge af, at det er økonomisk mest rentabelt at anvende princippet med udelukkende at fodre med korn fremfor at anvende cikorie/jordkokker, vil konceptet, der anbefales til at reducere mængden af økologiske hangrise der frasorteres, blive en kombination af fodring udelukkende med korn de sidste 4 dage inden slagting sammenholdt med slagting af grisene ved en lav slagtevægt (80 til 90 kg levendevægt).

Dette koncept afprøves i løbet af 2014 i et demonstrationsforsøg hos en økologisk landmand.

Parol:

Projektet har på nuværende tidspunkt gennemført langt de fleste forskningsaktiviteter og er i gang med at afrunde de sidste undersøgelser samt sammenfatte resultaterne i videnskabelige og populær videnskabelige artikler. De forskellige delprojekter har bidraget med nye vigtige observationer omkring parasiters smitemønstre i økologiske besætninger. Denne viden har været essentiel for at efterprøve og kæde tidligere fragmenteret viden sammen og anskueliggjort, at det er rengøringen i stalden, der i første omgang bør optimeres for at mindske smittepresset.

Planlægning af formidling om muligheder og anbefalinger til smittedreduktion sker i 2014.

Forventede effekter

Forventede effekter af det samlede projekt:

Det forventes, at projektet vil finde muligheder for at højne kvaliteten af økologisk produceret kød med fokus på fodring, valg af genotype, slagtetidspunkt samt, hvordan velfærd (mulighed for afgræsning, lavere parasitbelastning, ingen kastration) og tilvækst kan forbedres.

Herigennem skabes produkter med merværdi, der danner grundlag for et øget salg og markedsføring.

Formidling og videndeling vedr. projektet

SUMMER:

Videofilm med information om projektet kan ses her:

Formål med projektet: <http://www.youtube.com/watch?v=c4j14Vqexnk&feature=youtu.be>

Ungkvæg: <http://www.youtube.com/watch?v=d5tmWUjpL7I&feature=youtu.be>

NOCAST:

Opdateret videofilm: med information om projektet, kan ses her:

http://www.youtube.com/watch?v=LlpRa_F06fo

Workshop den 12. og 13. juni 2013, Hovborg Kro

Artikel "Fremtiden udfordringer i økologisk svineproduktion", ICROFS Nyt, nov. 2013 og Økologisk Nyhedsbrev dec. 2013

PAROL:

Artikel: Spolorm tilpasser sig økologiske bedrifter, LandbrugsAvisen 11. januar 2013

Workshop den 12. og 13. juni 2013, Hovborg Kro

Informationsmateriale udleveret på Økologikongres 27. og 28. november 2013

Artikel "Fremtiden udfordringer i økologisk svineproduktion", ICROFS Nyt, nov. 2013 og Økologisk Nyhedsbrev dec. 2013

Projektansvarlig

Landskonsulent Tove Serup, T 2124 2611, E tos@vfl.dk
